

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-226/11-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761
Sídlo:	U Kapličky 761, 342 01 Sušice
IČ:	00 077 615
Identifikátor:	600 009 416
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Jaromírem Kolářem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	U Kapličky 761, Poštovní 9, Na Hrázi 742, Volšovská 1139, Na Burince 350, Sušice
Termín inspekční činnosti:	17. – 22. března 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy s kapacitou 1115 žáků, domova mládeže, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. Ve školním roce 2010/2011 poskytuje vzdělávání v těchto oborech:

Obory vzdělání s maturitní zkouškou - čtyřleté			
Kód oboru	Obor	Forma studia	ŠVP
75-41-M/01	Sociální činnost	denní	ano
65-42-M/02	Cestovní ruch	denní	ano
39-41-L/02	Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení	denní	ano
75-41-M/003	Sociální péče – pečovatelská činnost	denní	ne
75-41-M/004	Sociální péče – sociálněsprávní činnost	denní	ne
65-42-M/011	Služby cestovního ruchu	denní	ne
39-41-L/002	Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení budov	denní	ne

Obory vzdělání s maturitní zkouškou - dvouleté			
Kód oboru	Obor	Forma studia	ŠVP
64-41-L/524	Podnikání	denní nástavbové	ne

Obory vzdělání s výučním listem - tříleté			
Kód oboru	Obor	Forma studia	ŠVP
23-68-H/01	Mechanik opravář motorových vozidel	denní	ano
41-55-H/01	Opravář zemědělských strojů	denní	ano
33-56-H/01	Truhlář	denní	ano
36-67-H/01	Zedník	denní	ano
65-51-H/01	Kuchař-číšník	denní	ano
69-51-H/01	Kadeřník	denní	ano
23-68-H/001	Automechanik	denní	ne
41-55-H/003	Opravář zemědělských strojů	denní	ne
26-57-H/001	Autoelektrikář	denní	ne
33-56-H/001	Truhlář	denní	ne
36-67-H/001	Zedník	denní	ne
65-51-H/002	Kuchař-číšník pro pohostinství	denní	ne
69-51-H/001	Kadeřník	denní	ne

Ke dni inspekce se ve 26 třídách (z toho 13 víceoborových) vzdělávalo celkem 619 žáků (259 ve čtyřletých oborech poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou, 289 v tříletých oborech poskytujících střední vzdělání s výučním listem, 71 ve dvouletých nástavbových oborech poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou). Průměrný počet žáků na třídu je 23,8. Od školního roku 2007/2008 došlo k mírnému poklesu počtu žáků (o 8 %), počet tříd se snížil o čtyři. K významné změně v počtu žáků dochází v průběhu školního roku. V tomto školním roce jich odešlo 54 (z důvodu ukončení studia

na vlastní žádost či z důvodu vyloučení ze studia kvůli neomluvené absenci), 16 přibýlo. Dle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) probíhá výuka u tří čtyřletých oborů a šesti tříletých (viz úvodní tabulky), u ostatních oborů podle dobíhajících učebních plánů.

Ve sledovaném období tři let došlo ke změně ve vedení školy. Na základě výsledku konkurzního řízení byl s platností od 1. září 2010 jmenován nový ředitel. Požadovanou kvalifikaci pro tuto vedoucí funkci si doplňuje studiem. Ve škole působí celkem 75 pedagogických pracovníků (47 pro teoretické vzdělávání, 22 pro odborný výcvik a 6 vychovatelů). Ze 17 pracovníků, kteří nesplňují požadavky odborné kvalifikace, si ji v současné době 5 doplňuje studiem.

Výuka teoretického vyučování probíhá ve dvou objektech. V hlavní budově U Kapličky se nachází 16 učeben, z toho 8 odborných. Vybavení výpočetní technikou je na standardní úrovni. Ve dvou počítačových učebnách je 45 pracovních stanic, pro pedagogické pracovníky a k výuce je dále k dispozici 32 notebooků, 6 počítačů, 8 dataprojektorů a 2 interaktivní tabule. V budově odloučeného pracoviště v Poštovní ulici je 8 kmenových a 2 odborné počítačové učebny, v nichž je po 15 pracovních stanicích. K využití je zde dále 12 notebooků, 4 počítače a 5 dataprojektorů.

Pro výuku odborného výcviku a učební praxe má škola k dispozici 4 vlastní pracoviště. V areálu školy (U Kapličky) jsou dílny pro obory Automechanik, Mechanik opravář motorových vozidel, Opravář zemědělských strojů a Autoelektrikář. Výuka zde probíhá v dílně pro ruční obrábění kovů, soustružně, svařovně, kovárně, dvou dílnách pro elektrotechnické a elektronické práce autoelektrikářů a v rozlehlé opravářské hale, kde jsou v rámci odborného výcviku opravována osobní, nákladní i zemědělská vozidla. Vnitřní prostředí haly je zastaralé a vyžaduje modernizaci. Součástí komplexu je také myčka motorových vozidel a sklad nástrojů a náhradních dílů. Na pracovišti Na Hrázi probíhá odborný výcvik oboru Truhlář ve dvou dílnách (ručního a strojního obrábění dřeva) a oboru Mechanik instalátérských a elektrotechnických zařízení v dílně instalátérských prací, v dílně elektromontážních prací a příležitostně v části bloků výuky i v elektrolaboratoři. Ve školní jídelně s kuchyní umístěné v budově domova mládeže ve Volšovské ulici probíhá odborný výcvik žáků oboru Kuchař-číšník a Kuchař-číšník pro pohostinství. Na pracovišti v ulici Na Burince byl před několika lety vybudován kadeřnický salón, kde v rámci odborného výcviku žáci poskytují veřejnosti kvalitní specializované služby. Pro výuku odborného výcviku využívá škola také smluvní pracoviště fyzických a právnických osob.

Materiálně technické vybavení organizace se od školního roku 2007/2008 zlepšilo. Významná pro zkvalitnění podmínek výuky byla v roce 2008 úprava půdních prostor hlavní budovy, kde vznikly 3 nové učebny (z toho jedna jazyková) vybavené prezentační technikou. Byla zakoupena nová vozidla pro autoškolu (nákladní automobil, motocykl, 2 osobní automobily) a dva CNC stroje (soustruh a frézka). Ve sledovaném období došlo k modernizaci školní kuchyně, průběžně je obnovováno strojní a technologické vybavení dílen a počítačových učeben. V současné době je v areálu U Kapličky pro praktickou výuku oboru Kuchař-číšník budována v suterénních prostorech provozovna, která bude žákům a zaměstnancům školy i veřejnosti nabízet služby pohostinství a studené kuchyně.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce a postupu při přijímání uchazečů prostřednictvím webových stránek a médií, na náborových schůzkách v základních školách

(dále ZŠ) a prezentačních akcích. Pro veřejnost a zájemce o studium pořádá Dny otevřených dveří, pro žáky ZŠ organizuje kroužky s technickým zaměřením. Aktivně spolupracuje s hospodářskou komorou a úřadem práce. Propagace školy je směřována do Plzeňského, Jihočeského a Karlovarského kraje. Při přijímání žáků jsou zachovávány rovné příležitosti.

Koordinací činností v oblasti výchovného poradenství a prevence jsou pověřeni dva kvalifikovaní pedagogové. Prevence je uskutečňována především v rámci výuky konkrétních předmětů a při zájmových činnostech. Je orientována na rozvoj sociálně psychologických dovedností a právního vědomí a na výchovu ke zdravému životnímu stylu. K prevenci nežádoucích jevů přispívá také cílené výchovné působení zainteresovaných učitelů, návštěvy kulturních představení a účast ve sportovních i odborných soutěžích. Vhodně jsou využívány tematické besedy s odborníky. Výchovný poradce prostřednictvím webových stránek a schůzek s rodiči příkladně informuje o poradenské činnosti poskytované žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Vlastní systém práce s nimi má stanovená pravidla, potřebné informace jsou předávány třídním a učitelům konkrétních předmětů, ti nesou individuální odpovědnost za práci s těmito žáky. Poradenská pomoc je žákům poskytována také při řešení jejich prospěchových i případných kázeňských potíží, při profesní orientaci i dalších možnostech studia na školách vyššího typu. Přínosné je aktivní působení výchovné komise při řešení kázeňských nesnází. Rezervy jsou v soustavné péči o neprospívající žáky a v kontrole výsledků práce s žáky se SVP.

Organizace vzdělávání je efektivní. Školní rozvrh je přizpůsoben dopravním možnostem žáků, účelně je zkoordinován i přesun pedagogů (výjimečně i žáků) mezi oběma budovami pro teoretické vyučování. Školní pracoviště pro odborný výcvik jsou dobře dostupná, v případě potřeby jsou žáci dopravováni na smluvní pracoviště školními automobily. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici dostatečně vybavená tělocvična a venkovní házenkářské hřiště s umělohmotným povrchem. Je zpracován projekt na vybudování víceúčelového hřiště se základními atletickými sektory a 200 metrovým oválem. Nevýhodou je vzdálenost sportovišť od školy.

Hospitovaná výuka maturitních oborů převážně splňovala požadavky efektivity vzdělávacích metod a forem i přesto, že nejužívanější byly frontální postupy. Žáci byli ukázněni, respektovali stanovená pravidla. Učitelé odborných předmětů podávali učební látku srozumitelně a v logických souvislostech, zařazovali do výuky vhodné praktické příklady, pokládali aktivizující otázky, přiměřeně rozvíjeli odborné kompetence žáků. Účelně byla využívána didaktická technika. Rezervy jsou ve využívání trojrozměrných názorných pomůcek a aktivizujících forem práce. Výjimečně bylo zaznamenáno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Sledované teoretické vyučování odborných předmětů v oborech se závěrečnou zkouškou probíhalo v komunikativním klimatu, zvolené metody a organizační formy práce odpovídaly náročnosti probíraných témat a schopnostem žáků. Ve výuce byly vhodně propojovány teoretické poznatky s odborným výcvikem a se zkušenostmi z profesní praxe a s dalšími odbornými předměty. Toto pojetí výuky podporovalo rozvíjení odborných kompetencí. Ve všech hodinách byla k prezentaci učiva využita didaktická technika (dataprojektory a zpětný projektor). Do výuky byly nenásilně zahrnuty i informace a praktické souvislosti z oblasti podpory zdravého životního stylu a bezpečnosti při odborném výcviku. Ve výuce oboru Truhlář byla využita organizační forma, při níž byli na odborný předmět spojeni žáci dvou různých ročníků. I přes dobrou přípravu vyučující, střídavou organizaci práce žáků po ročníkových skupinách a využití prezentační

techniky byla celková efektivita výuky nižší. Praktické vyučování probíhalo na všech školních pracovištích pod vedením učitelů odborného výcviku s výjimkou školní jídelny, kde žáky vedou instruktoři. Výuka byla dobře zorganizována, materiálně zabezpečena a byly dodržovány zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Péči o BOZ dokládá i nízká úrazovost, která se dlouhodobě pohybuje pod 4 %.

Výsledky vzdělávání dokládají zvýšený počet neprospívajících žáků. Ve školním roce 2009/2010 prospělo s vyznamenáním 14 žáků (2,2 %), prospělo 567 (86,4 %), neprospělo 75 (11,4 %) a 6 žáků bylo vyloučeno. Procento prospívajících s vyznamenáním a prospívajících se ve sledovaném období 3 let významně nemění, procento neprospívajících se zdvojnásobilo. S tímto nárůstem koresponduje i navýšení počtu neomluvených hodin na žáka a snížených známek z chování. Vysoké procento neúspěšnosti dokládají i výsledky vzdělávání za 1. pololetí školního roku 2010/2011, k mírnému zlepšení došlo v počtu zameškaných hodin na žáka.

Na základě těchto výsledků přijal ředitel školy opatření, jejichž účinnost je postupně vyhodnocována. Ke změně došlo ve školním řádu, který zpřísňuje požadavky na školní docházku, je sledováno efektivnější využívání konzultačních hodin, od 1. února 2010 byla zřízena žakovská rada s cílem zainteresovat žáky na chodu školy a zlepšení výsledků vzdělávání. K běžným postupům patří vyhodnocování dílčích výsledků vzdělávání při jednání pedagogické rady a v metodických komisích. V komplexním a systematickém vyhodnocování výsledků vzdělávání má škola rezervy.

Ve školním roce 2009/2010 bylo v posledním ročníku studia poskytujícího střední vzdělání s maturitní zkouškou 101 žáků, z nichž 28 konalo z důvodu neprospěchu opravnou zkoušku (15 žáků u opravné zkoušky uspělo, 10 žáků opakuje poslední ročník studia, 3 studium ukončili). Z celkového počtu 88 žáků, kteří byli připuštěni k maturitní zkoušce v červnu či září 2010, jich 6 prospělo s vyznamenáním, 81 prospělo a 1 neprospěl. Příčinou vyššího počtu žáků, kteří nebyli v řádném termínu připuštěni k maturitní zkoušce či opakují poslední ročník, je snižující se úroveň žáků přijímaných do tohoto typu studia. V posledním ročníku tříleté formy studia bylo v loňském školním roce celkem 98 žáků, z nichž 5 v posledním ročníku neprospělo (3 vykonali úspěšně opravnou zkoušku, 1 opakuje poslední ročník a 1 studium ukončil). Z 96 žáků, kteří konali závěrečnou zkoušku, jich 25 prospělo s vyznamenáním, 70 prospělo a 1 neprospěl.

Škola věnuje značnou pozornost přípravě žáků na účast v soutěžích. Zástupci oborů Mechanik opravář motorových vozidel, Opravář zemědělských strojů a Kuchař-číšník dosahují v celostátních kolech soutěží v odborných dovednostech pravidelně výborných výsledků. Na předních místech na krajské či regionální úrovni se ve sledovaném období umístili např. žáci ve svářečské soutěži „Zlatý pohár Linde“ či zástupci oborů Automechanik a Kadeřník. Pravidelná je účast žáků ve sportovních soutěžích. Škola sama zajišťuje soutěže na celostátní úrovni, např. v letošním roce pořádá „Soutěž odborných dovedností Opravář zemědělských strojů“ a „Soutěž odborných dovedností Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení“.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací programy tříletých oborů (s platností od 1. září 2009) jsou zpracovány v požadované struktuře a jsou v souladu s rámcovými vzdělávacími programy a platnou legislativou, nedostatky v těchto dokumentech zjištěné Českou školní

inspekci při komparační analýze byly odstraněny. Při kontrole ŠVP čtyřletých oborů Sociální činnost a Cestovní ruch (s platností od 1. září 2010) byly shledány nedostatky v kapitolách: Způsob ukončení vzdělávání a stupeň dosaženého vzdělání, Realizace průřezových témat, Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy, Způsoby a kritéria hodnocení žáků, Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, Rozvržení týdnů ve školním roce a Materiální a personální zajištění. Kontrolou ŠVP oboru Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení (s platností od 1. září 2010) byly zjištěny nedostatky v těchto kapitolách: Způsoby a kritéria hodnocení žáků, Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.

Současný ředitel působil ve škole 12 let jako zástupce ředitele pro praktické vyučování. Koncepce, kterou zpracoval, vychází z velmi dobré znalosti prostředí školy a z jasné představy o jejím dalším směřování. Dokument obsahuje konkrétně rozpracované úkoly pro výchovně vzdělávací, personální, ekonomickou, materiálně technickou a organizační oblast, které jsou postupně naplňovány. Byly provedeny pozitivní změny v organizační struktuře s cílem zefektivnit kontrolní činnost, jednoznačně vymezit odpovědnost vedoucích pracovníků na jednotlivých stupních řízení a zajistit vzájemnou provázanost mezi nimi.

Dokumenty týkající se řízení školy obsahují všechny podstatné informace pro zajišťování jejího chodu. Vnitřní kontrolní systém je funkční a účinný. Hospitační činnost vykonávají kromě zástupců ředitele také vedoucí učitelé odborného výcviku a vedoucí odloučených pracovišť. Zavedeny jsou i vzájemné hospitace pedagogů, které napomáhají nejen výměně zkušeností v rámci jednotlivých předmětů, ale i provázanosti teoretické a praktické výuky, jak potvrdila hospitační činnost. Kontrola plnění stanovených úkolů a projednávání záležitostí v oblasti vzdělávání jsou součástí porad vedení, jednání pedagogické rady a předmětových komisí. Vedení školy podporuje odborný růst vyučujících, další vzdělávání pedagogických pracovníků je organizováno v souladu s prioritami školy. Rezervy jsou v koordinování pedagogů při tvorbě a úpravách ŠVP.

Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žákovských knížek, studijních průkazů a na rodičovských schůzkách. V přípravné fázi je zavedení počítačového systému Škola „on-line“, který umožní rodičům získávat prostřednictvím individuálního přístupu do systému informace o průběžné klasifikaci a docházce jednotlivců. Běžná je součinnost školy se zřizovatelem, školskou radou, Policií ČR, se smluvními podniky, kde žáci vykonávají praktické činnosti a s dalšími firmami, které nabízejí pro žáky školení a prezentace.

Škola svým aktivním přístupem získává finanční prostředky z rozvojových programů. Pro výuku nového technického oboru dle školního vzdělávacího programu Mechatronika, která bude zahájena od školního roku 2011/2012, vzniká v prostorné hale v areálu Na Hrázi moderní odborná učebna spojená s dílnou pro výuku práce s počítačově řízenými obráběcími stroji. Akce probíhá v rámci projektu „Podpora SOŠ a SOU Sušice jako centra odborného vzdělávání v technických oborech“ (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost). Další finanční prostředky jsou čerpány z fondu ESF zapojením se do projektu „Rozšíření nové a podpora stávající nabídky dalšího vzdělávání v regionu Sušice a Boru“. V tomto školním roce zahájila škola účast ve dvou projektech podporujících spolupráci s bavorským regionem („Projekt – S-Kultura“ a „Spolupráce škol SOŠ a SOU Sušice a VHS im Landkreis Cham e.V.“) a v projektu UNIV 2 KRAJE. Dalším významným zdrojem příjmů školy jsou finanční prostředky z hojné doplňkové činnosti (ubytovací služby, pronájmy, hostinská činnost, provozování autoškoly

a svářečské školy, pořádání odborných kurzů, opravy pracovních strojů a silničních vozidel, zednictví, holičství a kadeřnictví, topenářství a vodoinstalátérství).

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola vykonává činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání ke vzdělávání postupuje podle platných předpisů, ke všem uchazečům uplatňuje rovný přístup. Vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků a přijímá opatření k minimalizaci rizikových jevů.

Ředitel plánovitě naplňuje strategické záměry obsažené v nové koncepci. Zefektivnil organizační strukturu, která společně s nastaveným kontrolním systémem a účelně vedenou vnitřní dokumentací školy podporuje funkční organizování vzdělávacího procesu. Škola se zapojila do rozvojových programů a přeshraniční spolupráce, byla provedena systematizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a založena žakovská rada. Rezervy jsou v komplexním postupu při vyhodnocování výsledků vzdělávání a při práci s neprospívajícími žáky.

Ve vzdělávací oblasti převažovaly efektivní výukové postupy, byl kladen důraz na úzké propojení teoretického a praktického vyučování. Výuka byla podpořena převážně velmi dobrým materiálně technickým vybavením odborných učeben a pracovišť, jehož zkvalitňování a obměně je věnována stálá pozornost.

Pozitivem je úspěšná účast žáků v soutěžích a aktivní zapojení se školy mezi pořádající organizace.

Školní vzdělávací programy tříletých oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a požadavky školského zákona.

Zjištěné nedostatky:

Školní vzdělávací programy vytvořené pro čtyřleté obory Sociální činnost, Cestovní ruch a Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení nejsou v plném souladu s rámcovými vzdělávacími programy. Zjištěné nedostatky vytvářejí dílčí riziko, které je možno přijetím adekvátních opatření odstranit.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 26. 4. 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Klatovech 11. 4. 2011

(razítko)

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Majerová v. r.

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Nováček v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Sušici dne 11. 4. 2011

(razítko)

Ing. Jaromír Kolář, ředitel školy

Kolář v. r.